

ПРОФЕСІЙНІ РОЛІ ВИКЛАДАЧА-ЛІДЕРА В УМОВАХ ІНФОРМАТИЗАЦІЇ ТА ГЛОБАЛІЗАЦІЇ

Резнік С.М.

*Національний технічний університет
«Харківський політехнічний інститут», м. Харків*

В сучасних умовах інформатизації та глобалізації від викладача вимагається здійснення специфічних видів діяльності, відповідно відбувається трансформація традиційних професійних ролей. Викладацьке лідерство передбачає здатність педагога бути взірцем, надихати до самовдосконалення, ефективно керувати процесом навчання та особистісного розвитку студентів. Викладацьке лідерство може бути розвинено тільки через здатність ефективно виконувати та доцільно застосовувати сукупність різноманітних професійних ролей. Експерт з навчання – в умовах інформатизації та глобалізації особливо важливо бути здатним до пошуку інформації, її осмислення, знаходження нових фактів, результатів досліджень, самонавчання, що дозволяє професіоналу «йти у ногу з часом». Відповідно педагог налаштовує студента на ефективне навчання «протягом життя», на успішне застосування стратегій самоорганізації, планування свого часу, технік зосередження уваги, ефективного запам'ятовування, відпрацювання практичних умінь та навичок тощо.

Менеджер/організатор процесу здобуття компетенцій – професійна роль пов'язана з виконанням викладачем управлінських функцій цілеспрямування, планування, організації, мотивації, контролю. Викладач виконує ці функції не тільки під час аудиторних занять, консультацій, практики зі студентами, але й впливає на поза аудиторне навчання, може організовувати їх наукову, громадянську, волонтерську, творчу та інші види діяльності. Роль менеджера може бути пов'язана також із роботою з колегами в педагогічному колективі: як керівника наукової теми, проектної групи, дослідницького центру, організатора певного напрямку роботи колективу (наприклад, професійних семінарів для обміну досвідом або організатора виставок) тощо.

Фасилітатор – роль, яка передбачає допомогу студенту в осмисленні своїх сильних сторін, труднощів та напрямів подальшого особистісного розвитку. Викладач спрямовує індивідуальну та групову роботу таким чином, щоб підсумкова рефлексія сприяла самовдосконаленню, постановці власних цілей та знаходженню шляхів їх досягнення.

Тьютор – консультант із побудови індивідуальної траєкторії навчання студента. Завдання тьютора – допомогти виявити здібності та нахили, зробити правильний вибір із множини можливих альтернативних варіантів, самовизначитися у професійному розвитку.

Таким чином, сучасні суспільні зміни потребують від викладача-лідера здатностей до якісно нових професійних ролей, серед яких особливо важливими є ролі експерта з навчання, менеджера, фасилітатора, тьютора.